OKRAJNO GLAVARSTVO V CELJU
policijski oddelek.

Leto V., štev. 83. V Celju, četrtek dne 26. julija 1923. Poštnina plačana v gotovini.

NOVA DOBA

Državna licejska knjižica v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din. Oglasi za *mm* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstom 70 p. **Posamezna številka stane 1 Din.**

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65. **Upravništvo:** Strossmayerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65. Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Premišljevanja.

Vsa javnost, ki stremi za edinostjo v državi, je pričakovala, da se prime kolovodja na Hrvatskem Radiča in se ga izroči sodišču. Kakor pa prihajajo vesti iz Beograda se vlada še vedno pomišlja in je zadnji čas izpremenila nenadoma svoje stališče. Dne 24. tm. so se vršila ves dan posvetovanja med ministri. Radič naj bi bil izročen radi tiskovnih deliktov, ne pa radi obtožbe veleizdaje. Drugače se ima Radiča itak v rokah radi razžaljenja Veličanstva.

Človek, ki stopi pred ljudstvo, ki prebiva v monarhistični državi in govori proti isti, propagira idejo za malo hrvatsko republiko, ni po najnovejših vesteh veleizdajalec. Pred par leti, ko je bil Radič v zaporu se je že tako mislilo, kajti drugače bi ga ne bili zaprli. Naenkrat pa se je mož v samoti domislil, da bi bilo dobro slaviti kralja, storil je to in bil je izpuščen na svobodo. Kakor hitro pa je imel zopet priložnost priti v stik z ljudstvom, je pa začel zopet s svojo gonjo proti Beogradu in vladarski hiši, sedaj pa ne bi bil izdajalec. Po naših mislih pa je vsak veleizdajalec, kdor ruje proti edinosti države, hoče odcepiti del troimenega naroda od enote in tisti del naroda proglasiti za samostojno državico, ki bi niti v srednji Evropi ne pomenjala nič, kaj še v primeri z drugimi svetovnimi državami, ki so že stare in konsolidirane. Veleizdajalec je vsak, kdor kliče tujce na pomoč, naj ščitijo hrvatski narod pred beograjsko »strahovlado«.

Take misli prihajajo nam, ki ljubimo svojo lepo, veliko domovino, po kateri smo hrepeneli, kakor hrepeni jelen po mrzli studenčnici. Tako mislimo mi demokrati, ki se čutimo dobre Jugoslovane in ne poznamo plemenske mržnje, katerim je Beograd naša prestolnica, ki je zedinila do sedaj ločene brate. Trpeli smo in ječali pod tujim jarmom, mi Slovenci pod nemškim, Hrvati pod madžarskim. Z radostjo smo pozdravili oni dan, ko je napočila naša svoboda, v veselju smo si stiskali roke Slovenci, Hrvati in Srbi ter se bratsko objemali. A sedaj naenkrat naj bi izginilo ono bratstvo, prišla naj bi zopet nesloga, ki je že tolikokrat tepla Slovane. Prepričani smo, da je večina troimenega naroda našega mišljenja, da živimo v miru in slogi in podpiramo eden drugega. Pri vsakem narodu je najti elemente, ki iščejo svojih osebnih koristi, tudi če pri tem trpi ljudstvo in se uničuje moč države. Pri Hrvatih je nastopil demagog Radič, pri nas Slovencih Korošec, ki hočeta s svojimi državljanskimi zmožnostmi »reševati« posamezna plemena. Toda še je sila in moč v narodu, da bo zabranil tako početje. Še je demokratska stranka, ki je bila in ostane zvesta braniteljica naše ujedinjene domovine. Kličemo in poživljamo narod, naj se ne zmeni za one razdiralce in naj jim pogumno stopi nasproti, pa bodo zopet mir, edinost in bratska ljubezen objemali nas brate Jugoslovane.

Politične vesti.

Uradniški zakon sprejet. Na seji narodne skupšine dne 24. tm, je bila predložena uradniška pragmatika. V imenu demokratskega kluba je podal izjavo Ljuba Davidović, v kateri je povdarjal, da so demokrati pričakovali, da se bo uradniški zakon uravnal tako, da ne bo prevelike razlike med prejemki civilnih nameščencev in vojaštva. Demokrati so glasovali za oficirske in podoficirske plače s pripombo, da so prejemki uradništva tudi taki, a zgodilo se je drugače, državni nameščenci so prikrajšani. Po Davidovićevi izjavi so demokrati zapustili skupščinsko dvorano, z njim so odšli tudi zemljoradniki. Klerikalec dr. Hohnjec je izjavil, da njihov klub ne bo glasoval za zakon, pač pa ostanejo v dvorani, da omogočijo vladi kvorum. Pri glasovanju je bilo oddanih 142 glasov in sicer 121 za in 21 proti, s čemer je bil zakon sprejet.

Še nekaj glede sprejetja uradniške pragmatike, ki je slaba tolažba za naše dobro, a bedno uradništvo. Ta slaba pragmatika je bila sprejeta z glasovi radikalov, Turkov in Nemcev ob asistenci naših klerikalcev, ker bi drugače sploh ne bilo kvoruma.

Klerikalci pohlevne ovčice radikalcem. Pri glasovanju za uradniški zakon so ostali klerikalci v dvorani, ker je Pašić poklical k sebi posl. Sušnika ter mu obljubil razne koncesije. Vsled tega je bil voljen v odbor glavne kontrole načelnik v ministrstvu financ dr. Vodopivec.

Zločin nad vpokojenci. Pod tem naslovom je napisal narodni poslanec prof. Reisner v »Jutru« članek, v katerem pojasnjuje člen 239., ki ga je vlada postavila in črtala prejšnjega, v katerem je bilo natančno določeno, pod katerimi pogoji se vsi stari vpokojenci prevedejo na penzije po novem zakonu. Po novem členu ostanejo vpokojencem iste penzije in draginjske doklade. Prizadeti so poleg starejših vpokojencev tudi vsi učitelji, ki bi morali biti prevedeni že l. 1919 na nove plače ob njihovi vpokojitvi. Udarjene so pa tudi vdove in sirote. Tako ravnajo radikali z bednimi penzijonisti, ki bi si morali na stara leta nekaj privoščiti, a mesto tega dobesedno stradajo.

Klerikalna hinavščina. Današnji »Slovenec« hinavsko trdi, da so demokrati sokrivi na ogoljufanju uradnikov ter da je uradniški zakon, kakor ga je zbornica sprejela polom vseh uradniških teženj po izboljšanju svojega pravnega in gmotnega položaja ter prevara vseh njihovih upravičenih nad in zahtev. Klerikalci so pa sami s svojo prisotnostjo v skupščini pripomogli do kvoruma, da je bil zakon sprejet. Perejo zamorca, a ga ne bodo oprali.

Volitev v glavno kontrolo. Na seji narodne skupščine 24. tm. se je volilo predsednika in 7 članov glavne kontrole. Za predsednika je bil izvoljen Miljutin Popović. Po izidu glasovanja je zaklical poslanec Vilder: »Tako je postala sedaj glavna kontrola strankarska institucija, a ne državna!« Pribičević pa: »Tako delate za Radiča!«

Mirovna pogodba v Lausanni podpisana. Dne 24. tm. so podpisali v Lausanni zastopniki Turčije, Anglije, Francije, Italije, Grške, Rumunije, Bolgarske, Belgije in Portugalske mirovno pogodbo.

Poljsko - turške konvencije podpisane. V Lausanni so v dvorani za mirovne svečanosti v Palas-hotelu podpisali poljsko-turške konvencije. Trgovinska pogodba, konvencija o diplomatski in konzularni službi stopi v veljavo po izmenjavi ratifikacijskih listin.

Boljševiški agenti aretirani v Sofiji. V Sofiji so aretirali 300 agentov ruskega Rdečega križa, bili so čisto navadni politični agenti boljševiške vlade v Moskvi, ki so imeli namen, da organizirajo s pomočjo bolgarskih komunistov revolucijo po vseh balkanskih državah.

Celiske novice.

IZ SEJE CELJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

dne 23. tm.

Po polurni zakasnitvi more župan dr. Hrašovec konštatirati ob 18. uri sklepčnost obč. seje, ki je to pot dobro obiskana. Sporoči, da je odložil obč. mandat hotelir Bernardi ter da je na njegovo mesto vpoklican revizor Smodiš.

Zapisnik zadnje obč. seje se odobri brez debate, overovateljem se imenujeta obč. odbornika dr. Kalan in Fohn.

Pravnoperzonalne zadeve. Poročata obč. odbornika prof. Mravljak in dr. Kalan.

Uslužbencem v mestni plinarni se dovoli premog po režijski ceni. Krajevni borzi dela se zasigura najemnina za poslovne lokale v Vodnikovi ulici. V moškem kopališču se potrdi nastavitev invalida Dobovičnika kot kopališkega mojstra. Uslužbenki ženskega kopališča se povišajo službeni prejemki. Določijo se dnevnice za službena potovanja mestnih nastavljencev. Do dvanajst ur se bodo priznavale poldnevnice. Te so sledeče: za uradnike 100 Din, s prenočnino, 70 Din brez prenočnine ter vožnja II. razreda, za poduradnike, sluge in organe mestnega vodovoda 80 Din s prenočnino, 50 Din brez prenočnine ter vožnja III. razreda, za mestne hlapce 30 Din in vožnja III. razreda. Kilometrina se poviša od 2.50 Din na 5 Din. V posebnih slučajih se bo obravnavalo kritje potnih stroškov posebej. Obč. svetu se poroča, da je uradni predstojnik Ivo Šubic po enoletnem službovanju se odločil za magistratno službo ter izstopil iz drž. službe. Pritiče mu sedaj po pogodbi VII. plačilni razred in naslov magistratnega svetnika. V 2. stopnjo VIII. čin. razreda se pomakne in imenuje računskim podsvetnikom predstojnik mestnega knjigovodstva g. Fr. Kalan. V domovinsko zvezo se sprejme gostilničarka Marija Janžek. Odobri se osnutek kupne pogodbe glede odprodaje vojaških objektov, ki so last mestne občine.

Odsek za tujski promet. Poročevalec predsednik Prekoršek.

Po daljši debati se sklene vstrajati pri dosedanjih predpisih mestne občine, ki zabranjujejo pod kaznijo kopanje, oz.

Dr. MILKO HRAŠOVEC:

Po bližnjicah iz Celja v Kranj.

(Dalje.)

Nedeljsko avgustovo jutro v prijaznih solčavskih gostilnah je čitateljem že znano.

Zato prehajamo preko istega na dnevni red.

Cela vas solčavska je zastavljena z avtomobili, ki gredo po novi cesti do Piskernika v Logarski dolini. Mi smo v planinah sovražniki teh vozov, ker nam okužajo dober zrak ter prinašajo sem goste druge vrste, kot so planinci. Nismo se motili in se prepričali, da so planinsko stavbo ti izletniki zasedli tako, da na ognjišču ni bilo najti prostora, da si utrujena turistovska duša skuha na istem kake juhe ali kakih žgancev.

Po imenitni kopelji nad Piskernikovim slapom v bazenu, odšli smo na Frischaufov dom, ki je bil poln turistov. Mnogo drugih znancev je bilo tu zbranih, posebno stari borac in prijatelj izza praških let, ki v Celju zdrave »bolnike« zdravi, in ima to slabo navado, da me dnevno dvakrat vabi na buteljke, ki jih potem seve sam spije.

Vseeno pa sem ga pozdravil prijazno, čeprav njega črna duša to ne zaslrži.

Večer pred Frischaufovim domom je bil prelep.

Mogočna skupina gorskih vršacov, katerih ostri vrhovi so bili krasno zarisani v večerno nebo, stvarja mogočno ozadje, te prijazne gorske postojanke.

Ugibali smo eno in drugo, pripovedovali planinske spomine, gledali stene Mrzle Gore, po katerih je skakal turist in iskal planink za svojo izvoljenko, pa jih ni našel.

Končno se nam je predstavila še prijazna krava našega društva, ki oskrbuje kočo s svojim mlekom, ter oba pujska, ki jih v jeseni, ko koče zaključijo, neusmiljeni ljudje tu kolinijo in pojedo.

Mraz in prijetni kuhinjski duhovi so po malem spravili celo družbo pod krov, kjer ste oskrbnici imeli obilo posla s požrešno in prešerno družbo, ki se je tu zbrala.

Bog ve, kako dolgo bi bi bila zabava še trajala, ter kake pametne bi bili še uganili, da niso utrujena telesa, katera so za drug dan imela naporno pot pred seboj, zahtevala počitka.

Ne vem, katero številko je imela soba, v kateri smo bili nastanjeni. Vem pa, da je naša sosedščina bila ženskega spola, ker tam so govorili in čebljali vseprek, si vpadali v besedo in se smejali, da se je koča tresla. V takem in enakem razpoloženju me je zalotil na mehki postelji zaspanec. Bog zna, kako dolgo bi ga bil užival, ko me zgrabi Savova težka roka za goltanec, ter me nahruli, »vstani duša, čas je!«

Ob ½3. uri zjutraj smo stopili iz koče v mrzlo, jasno noč.

Nad Mrzlo Goro je vozil svojo bajno barko mesec, ter se nam je poredno smejal, ko smo kmalu za kočo v bledi mesečini zgrešili pot, ter v ruševju merili skale in kotanje, v katere smo padali.

Za živce v planinah so izborno mazilo serpentine, posebno na strmem produ.

In teh je na naši poti preobilo. Predno smo dospeli do vhoda v Turški Žleb jih je bilo čez 80 razne dolgosti in visokosti.

Na vsakem ovinku pa sta se tovariša od prehojene serpentine ločila s prijaznim voščilom »naj jih vrag nosi«, kar se je seveda tudi zgodilo.

Ko smo bili v stenah na klinih je zažarelo solnce, ter razlilo luči na pretek na nas in našo okolico. Lepo je bilo kot v ogromni panorami, v kateri je veliko naravno okno tvorila velikanska odprlina Turškega Žleba.

Ko smo stopili iz Žleba ter odšli proti Streži, treba je bilo malega oddiha. Po strmi in eksponirani poti prišli smo na vrh Skute, kjer je že pošteno peklo solnce.

Savo in Janez sta žalostno žvečila svoj zajutrk, ki ga nista mogla zaliti, ker sta že med potom vso mokroto svojih čutar prestavila v svoje želodce, kjer sta bila sicer utešena. Grli pa ste bili suhi, da joj. Opazil sem, kako izzivalno ogledujeta mojo trebušnato čutaro, v kateri je bilo dosti fine in hladne pijače.

Nisem pa se hotel vdati takoj, temveč sem užival krasen pogled z vitke Skutine piramide.

Ker pa sta prijatelja postajala nasilna in sem bil sam v tej višini, sem prijateljsko dovolil vsakemu po en »kravji« požirek. Iz »kravjega« pa je nastal »volovski«; moja steklenica je bila v hipu prazna, zahvala pa se je glasila »zakaj pa ne nosiš v planine več pijače seboj?«

Veličastni sliki, ki nas je obdajala, se nismo mogli načuditi.

Kamor nam sega pogled, je krasote toliko, da je ni mogoče v tem kratkem času pregledati.

Zdi se nam, kot da smo prikovani na skale ter nepremično motrimo bajne čare, ki se nam neizbrisno vtisnejo v spomin.

Menda čez 1 uro smo strmeli v nepozabno lep svet, ter na to odstopali proti hrbtu Štruce. (Dalje prih.)

slačenje na levem bregu Savinje do »Savinjskega dvora« do železniškega mostu. Izvzet je samo kompleks med brvjo in kapucinskim mostom, v kolikor se dotikajo posestva ob obrežju Savinje.

Občinska podjetja. Poročajo obč. odborniki dr. Kalan, Rebek in Gobec.

Vsled ponovne prošnje g. Westena, da se naj ne odda več električnega toka, se prošnje za dobavo električne sile deloma zavrnejo, deloma pa vrnejo odseku z naročilom, da ugotovi, koliko toka je še na razpolago in kateri reflektanti pridejo najprej v poštev. Zavrne se pritožba gostilničarske zadruge radi povišanja električnega toka po gostilnah in kavarnah z motivacijo, da so se cene istočasno povišale tudi drugim odjemalcem. Domneva o kakem zapostavljanju gostilničarske obrti je torej neutemeljena. Daljša debata se razvije o predlogu odseka za povišanje cen plina pri zasebnih strankah. Ugotovi se za prvo polletje pri obratu primanjkljaj 41.000 Din. Govorniki vseh strank so mnenja, da se z zopetnim povišanjem cen ne doseže kritje, ker bo konzum še bolj padel. Treba ga je pa podvojiti, ako se hočejo cene znatno znižati. Po strokovnjaku je namreč ugotovljeno, da nova dvoplinska naprava spušča pri vsakem konzumu okrog 3000 m³ plina. Čim večja poraba, tem manjša je izguba. Radi tega večja mesta lahko oddajajo cenejši plin nego Celje. Po vsestranski stvarni pojasnitvi se naroči odseku, da izdela podroben načrt za povzdigo konzuma, ki ga naj predloži v prihodnji obč. seji.

Župan ugotovi, da so vsa popravila v mestni klavnici gotova in da se vrši prihodnje dni kolavdacija, h kateri bodo vabljeni tudi nekateri odseki. Obč. odbornik Koren priporoča, da bi se meso od bolane živine, ki ni ravno kvarljivo, posebej konserviralo ter oddalo za to določenemu mesarju v prodajo za revnejše sloje. Cena bi morala biti primerno nizka. Klavniškemu odseku se naroči, da po zaslišanju mestnega živinozdravnika predloži primerne predloge.

V imenu obrtnega in tržnega odseka poročata odb. Bizjak in Gobec. Rešita se dve prošnji za gostilniško koncesijo. Naravnost neverjetno je, kako ravnodušno pogazijo nekateri obč. odborniki gotove principe in moralične obveznosti napram celokupni javnosti. Občudovanja vredna je tudi njihova nekonsekventnost. Ako že pobija obč. svet — in prav je tako — razne nehigijenične gostilne, mora ostati na tej poti dosleden ter mora iti preko vsakih osebnih ozirov.

Finančno gospodarski odsek. Poročevalec podžupan Žabkar.

Gostilničarska zadruga je prosila za odgoditev pobiranja davščine na vino in pivo za dobo od 1. jan. do 28. marca tl. tako dolgo, dokler ne reši priziva upravno sodišče. Obč. svet se izreče proti, ker je ministrstvo s svojim odlokom že potrdilo zakonitost rešitve pokrajinske uprave, da so gostilničarji in trgovci dolžni plačati to davščino na vino, pivo in žganje tudi za nazaj. Mestni magistrat pa se pooblašča, da lahko priporoča uvaževanja pri delegaciji min. financ vrednih slučajih odplačevanje v obrokih.

Pokrajinska uprava za Slovenijo je dovolila pobiranje 10% najemninskega novčiča šele od najemnine letnih 200 Din naprej. Obč. svet iz tehničnih in financielnih razlogov prosi pokrajinsko upravo, da potrdi davek v prvotno predlagani obliki. Mestna občina naroči Almanah kraljevine SHS. Narodni čitalnici v Celju se nakloni 1000 Din za vzdrževanje ljudske knjižnice, šolskim sestram 5000 Din v opeki za prizidek šolskega poslopja. Dovolijo se popravila v prostorih okrajnega sodišča. Nekatera važnejša dela se razpišejo. Za mestni muzej se preuredijo dosedanji prostori, ker je v doglednem času preselitev v primernejšo dvorano nemogoča. Odkloni se prošnja celjskega odseka savinjske podružnice PD za popravilo hiše na Kumarjevem posestvu. Strelišče se proda za 37.500 Din g. Iv. Videmšeku. Za mestno elektrarno se postavi posebna delavnica na dvorišču mestnega magistrata.

Mestni uslužbenci prosijo za gotovo količino drv iz mestnega gozda po režijski ceni. Ugotovi se, da je za prihodnjo zimo 180 sežnjev drv na razpolago. Prošnji se ugodi na ta način, da se razdeli okoli 106 sežnjev med uslužbence s fiksno in honorarno plačo ter vpokojence, ostalo pa je na razpolago revnejšim slojem, predvsem mestnim delavcem, ki lahko za drva prosijo. Uslužbenci z lastnim gospodinjstvom dobijo po tri sežnje, brez lastnega gospodinjstva po en seženj. Določijo se sledeče cene: a) za splošno prodajo, ki je pa sedaj izključena, dnevne cene; b) za domačo porabo (v šolah, na magistratu i. dr.) za trda bukova drva seženj 385 Din, za mehka 290 Din, za žagana trda 405 Din, mehka 300 Din; c) za uslužbence in revnejše sloje veljajo iste režijske cene. Na težo: 100 kg trdih 18.50, mehkih 17, žaganih trdih 19 in mehkih 18.50 Din z dostavitvijo na dom. Fiksirane določbe veljajo od 1. avg. 1923 do 1. maja 1924.

Neki interesent stavi ponudbo za odkup stavbišča na Kralja Petra cesti in v Vodnikovi ulici, t. j. vogel od Vošnjakove hiše do meščanske šole, kjer stojijo tudi mestne hiše. Zazidati hoče ves prostor z dvo do tri nadstropno zgradbo s kinodvorano, trgovskimi in obrtnimi lokali ter s srednjimi in majhnimi stanovanji proti primerni najemnini. Za se zahteva, da se mu da v najem za dobo 25 let mestna kinokoncesija in kinoaparat. Obč. svet sklene prodati stavbišče m² za 90 Din ter sprejeti tudi ostale pogoje, ako se prošnjik zaveže, da začne že letos zidati in da spravi vse dosedanje stranke v mestnih hišah pod streho. Od čistih dohodkov kino podjetja zahteva mestna občina 5%.

Pri slučajnostih interpelira obč. odbornik Koren, zakaj državna policija še do danes ni izpraznila okoliškega šolskega vrtca v Gaberjih. Ko mu da župan potrebno pojasnilo, zaključi obč. sejo ob ½23. uri.

Krajevna organizacija JDS v Celju opusti preko počitnic sicer običajne politične sestanke ob sredah zvečer. Toliko na znanje vsem članom JDS iz Celja in okolice. Zopetna obnovitev političnih sestankov se bo objavila v našem listu.

»Wildwest an der Kärntnergrenze«. Pod tem naslovom prinaša »Cillier Zeitung« poročilo iz Libelič, v kojem se silno zgraža nad tem, da so slovenski fantje iz Libelič svoj čas občini Libeliče od nemških band in pod vodstvom avstrijskih organov ukradeno gasilno orodje v neki noči spravili zopet v posest tistemu, čegar je — to je občine Libeliče. Pravni pojmi glasila celjskih Nemcev so precej zmedeni, po njih naziranju se tatovom in roparjem ne sme odvzeti ukradenega blaga, ako so roparji in tatovi na avstrijskem ozemlju in so okradeni prebivalci Jugoslovani. Tudi nam bi bilo simpatičnejše, da je avstrijska oblast po ³/₄ leta uvidela tatvino, ki jo je izvršila nad imovino slovenskih občanov Libelič. Ker pa teh pojmov nemški Korošci očividno ne poznajo kot star kulturen narod, so slovenski občani segli po samopomoči in si vzeli nazaj, kar je njihovega. Lojalni list celjskih Nemcev pa kaže s svojo pisavo, na kateri strani državnih granic je duša in srce krušnih in duševnih očetov glasila celjskih Nemcev in nemškutarjev. Taka pisava je drznost tiste prepotentne klike v Celju, ki je sita jugoslovenskega kruha in se danes očito prevarno počuti v zašči radikalske vlade. Naj pomnijo Nemci, da se vlade spreminjajo in da še doživimo čas, ko bo tudi Beograd spregledal, s kom ima posla, tedaj pa tudi fraza o nemški kulturi in nemški lojalnosti izgine v korist naroda in države tedaj bodo tudi poravnani vsi ti računi, katere nemški izzivači tako po nepotrebnem vsak moment servirajo.

Srbsko planinsko društvo v Sloveniji. V nedeljo je dospelo v Celje deset gospodov in štiri dame iz Srbije, da si ogledajo naše planine. Na kolodvoru jih je pričakovala množica celjskih planincev. V prisrčnih besedah jih je pozdravil g. župan dr. Hrašovec, predsednik savinjske podružnice PD dr. Kalan, v imenu prometnega društva magistratni svetnik g. Ivo Šubic. Za ljubeznjivi sprejem se je zahvalil podpredsednik »Srpskog Planinarskog Društva« g. Nedeljković in zobozdravnik g. dr. Spira. Po sprejemu so gostje odšli v mesto, se ohladili v naši bistri Savinji, nakar se je vršil obed v Narodnem domu. Pevski krožek »Komšija« je z lepim petjem kratkočasil družbo. Do Zidanega mosta se je peljal srbskim gostom nasproti odposlanec celjskih planincev g. dr. Fr. Hrašovec, do Mozirja sta jih pa spremljala g. dr. Milko Hrašovec in sod. svetnik g. dr. Tiller. Na planinskem potovanju jih spremljajo g. Badjura in učitelja gg. Zdolšek in Trobej. V Lučah je pričakoval turiste predsednik g. Kocbek. Zelo prisrčen sprejem je čakal goste v Mozirju, kjer so jih pozdravili vodja politične ekspoziture g. Osojnik, župan g. Pevec in zastopnik planinskega društva g. Matija Goričar, navzoči so bili tudi Sokol in požarna bramba. Zastopniki južne in državne železnice so šli gostom kakor v Celju tako tudi na drugih postajah zelo na roko. Srbski turisti se vrnejo v Ljubljano v nedeljo in odpotujejo nato v Beograd.

Iz magistratne službe. Uradni predstojnik mestnega magistrata g. Ivo Šubic je pomaknjen v VII. čin, razred in imenovan za magistratnega svetnika. — Knjigovodja mestnega magistrata gosp. Franjo Kalan je pomaknjen v drugo stopnjo VIII. čin. razreda in imenovan računskim svetnikom.

Osebna vest. Predstojnik celjskega davčnega urada g. Rafael Dolinšek je na lastno prošnjo trajno upokojen. Gospod nadupravitelj Dolinšek je bil v dobi svojega službovanja odločen narodnjak in naprednjak, bil je zato v avstrijskih časih tudi v izdatni meri deležen pregnanstva, ki pa njegovega trdnega značaja in njegove jeklene volje ni strlo. Ob prevratu je nastopil svoje mesto v Celju, kjer bo s svojo rodbino živel tudi v trdo zasluženem pokoju. Ko odhajajo taki možje dela, naše stare slovenske korenine iz državne službe v pokoj, se ne moremo obraniti občutka, ki ga javno izražamo, da bi današnja državna uprava še krvavo potrebovala takih delavcev, ter bi morala v lastnem interesu storiti vse, da jih pridrži preko službeno predpisanih let na mestih, kjer nam širom domovine tako zelo primanjkuje ljudij volje, dela in značaja.

Kolesarska dirka Maribor-Zagreb. V nedeljo se je vršila kolesarska dirka na 170 km dolgi progi Maribor—Celje—Zidani most—Krško—Zagreb. Prva skupina (Šaštanko, Goltes, Hvala in Pavlija) je dospela v Celje ob 11. uri. Za temi so prišli drugi. Celjsko občinstvo ni kazalo skoro nobenega zanimanja za ta sport. Še celo so se našli ljudje, ki so zabavljali in se prerekali s stražniki, ki jih niso pustili po cesti, da se ne bi zgodila kaka nesreča.

Upravno sodišče v Celju. Pri novoustanovljenem upravnem sodišču v Celju so imenovani: za tajnika 1. razreda Karel Trstenjak, doslej vladni tajnik pri pokrajinski upravi v Ljubljani; za tajnika 2. razreda dr. Fran Suhadolnik, doslej sodnik v Rogatcu; za pisarja 1. razreda dr. Vekoslav Vršič, doslej finančni koncipist pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru in dr. Josip Orožim, doslej provizorični vladni koncipist pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu; za arhivarja 1. razreda Albin Marčič, doslej upravitelj pomožnih uradov pomorske oblasti v Bakru.

V stanovanjskih zadevah daje pojasnila za državno realno gimnazijo v Celju šolski sluga. Pri njem naj se javijo stranke, ki želijo vzeti dijake na stanovanje in hrano, kakor tudi oni, ki iščejo oskrbo.

Solnčne kopeli. Mož, ki je živel dalje časa v tropičnih krajih in si je nabral raznih praktičnih izkušenj glede solnčnih kopeli je napisal članek v »Neue Züricher Zeitung«, v katerem svari pred pretiranem solnčenjem. Mislimo, da storimo tudi dobro našim kopalcem, ki se po kopanju radi solnčijo, ako objavimo njegove misli, zlasti še, ker se je zadnji čas zgodilo, da je nekoga pri solnčenju zadela kap. V tropičnih krajih, kjer solnce z vso silo pritiska, se prikažejo pri ljudeh, ki se solnčijo, jako nevarne posledice. Vsakega novodošlega se opozarja pred predolgim solnčenjem. Vroče solnce, kakor ga imamo tudi mi sedaj v teh pasjih dneh, vpliva zelo na živce. Ustanovitelj Monte Veritas v Asconi je izjavil, da prepoveduje vsakemu nervoznemu solnčne kopeli. Premočno solnce lahko povzroči vnetje jeter, kar se rado pripeti v vroče-mokri klimi, torej tudi pri solnčenju v mokri kopalni obleki. Kakor v tropičnih krajih, povzročajo tudi pri nas lahko močni solnčni žarki, da obole notranji organi ter nastanejo razne bolezni, ki navidezno nimajo nikake zveze s solnčno kopeljo. Zlasti solnce v teh vročih dnevih je lahko usodepolno, ker se prime lahko človeka takoj solnčarica, mu opali kožo in povzroča pekoče mehurje. Vidimo sicer, da izgledajo hribolazci in gorski vodniki, ki hodijo v vetru in slabem vremenu, v solncu in dežju, rujavo in se počutijo zdrave. Nikakor ne smemo oporekati, da solnce nekaterim telesnim konstitucijam nič ne škoduje, obratno jih še očvrsti, eno pa moramo povdariti, da je zelo nespametno polegati v teh vročih dnevih na solncu, ne da bi si zaščitili glavo in tilnik. Angleži so, kakor znano, precej utrjen narod, toda proti solnčnim žarkom si vedno zaščitijo glavo in tilnik. Napisali smo te vrstice, da se naši kopalci vedo čuvati pred eventualnimi neprilikami. Drugače pa le pametno in previdno na solnce.

Zvišanje poštnih pristojbin. Mednarodna poštna pristojbina za navadna pisma in zalepke se zviša od 2 na 3 Din za prvih 20 gramov preko te teže pa še za 1.50 Din. Za dopisnico se zviša mednarodna tarifa od 1 na 1.50 Din. Izpremenba stopi v veljavo s 1. avgustom tl.

Člane kluba napred. slov. akademikov v Celju opozarjamo, da poravnajo najkasneje do 15. avgusta tl. zaostalo članarino za leto 1922/23, sicer se s tem dnem sklepom občnega zbora z dne 16. julija 1923 črtajo iz seznama članov. — Odbor.

Klub napred. slov. akademikov v Celju priredi dne 6. oktobra 1923 veliki akademski ples v Narodnem domu v Celja in prosi že danes vsa društva v Celju in bližnji okolici, da ne priredijo v tem času nobenih prireditev. — Odbor.

Stavbeno gibanje v Celju. Skoro bo dograjena palača Jadranske banke poleg hotela Evrope. Stavba je lepa, le žal, da je potisnjena daleč preko mestne stavbne črte ter močno kvari sicer lep utis, ki ga dobi tujec, ki pride iz celjskega kolodvora. Dogotovljena je tudi stanovanjska hiša družbe »Zlatarka« pred Grofijo. Obe novi zgradbi ste namenjeni predvsem poslovnim prostorom in nameščencem družb, ki ste jih gradili. Nekaj stanovanj bo iz tega naslova vendarle postalo prostih v smislu stanovanjskega zakona. O zgradbi stanovanjske hiše Prve hrvatske štedionice v Razlagovi ulici tik hotela Union s fronto proti železnici se govori in razpravlja že dokaj dolgo, začetkov pa še ni videti nikjer. Na mestnem svetu med Simon Gregorčičevo ulico in Benjamin Ipavčevo cesto proti javni bolnici se bodo gradile tri vile. Mestna občina je tudi v pogajanjih za odprodajo celega kompleksa sveta, kjer je nastanjeno sedaj mestno oskrbništvo. Postoja načrt, da se ves kompleks podere in se zida na tem mestu velika tri ali dvonadstropna palača. Da mestna občina sama, ki ima nebroj hiš v teh časih vsled pomanjkanja kreditov ne more graditi svojih stanovanjskih hiš, kakor je projektirano, bo razumljivo vsakomur, kdor pozna financijelne težkoče, s kojimi se imajo v teh časih boriti male mestne komune kakor je celjska. Nobeno zabavljanje v tem pogledu ne spremeni na stvari prav ničesar, bolj plodonosno bi pač bilo, ko bi zabavljači po listih pokazali tje, kjer leži vzrok in zadržek, da ne dobe mestne občine v Sloveniji cenejšega državnega kredita za zgradbe stanovanjskih hiš in v odpomoč stanovanjski bedi.

Razglas. Tukajšnja odredba z dne 5. VII. 1923, št. 2136/23, s katero so se do nadaljnjega ukinili prašičji sejmi v mestu Celju, ki se vrše vsako sredo in soboto na mestnem sejmišču pri gostilni »Pri zelenem travniku«, se po zaslišanju mestnega fizikata ukine. Mestni magistrat celjski, dne 24. VII. 1923. Za župana: Šubic, s. r.

Mesto venca na grob g. Pacchiaffu nabral je g. Ivo Špeglič v zlatarni brata Knez za prost. gas. društvo Gaberje znesek po Din 55.—. Srčna hvala.

Obesil se je iz neznanega vzroka na kljuki pri vratih s pasnim jermenom dolgoletni natakar »Pri zamorcu«, Fasching.

»Naprej« je bil v pondeljek konfisciran radi žaljenja Veličanstva po § 91. srb. zak.

Izšlo je Mikičevo predavanje na ljudskem vseučilišču v Celju »Naše alkoholno gospodarstvo«. Brošura predstavlja poskus, ugotoviti gospodarsko škodo, ki jo trpi Jugoslavija vsled alkoholizma. K negativnim faktorjem našega alkoholnega gospodarstva se pridružijo predlogi za reformo alkoholnega gospodarstva. — Knjiga ima 64 oktav-strani ter stane po komadu 3 Din + poštnina. Naroča se lahko pri avtorju v Celju, Gregorčičeva ul. 3, ali pa pri abstinentskemu odseku »Svobode« v Celju.

Nova tovarna za tkanje platna. V Jaršah pri Kamniku se je začela graditi nova tovarna za tkanje platna, ki bo za-

čela že jeseni delovati. Tovarno je ustanovil g. Peter Majdič v Celju, vodili pa jo bodo češkoslovaški strokovnjaki. Kot sodruga tvrdke sta še Kluge in Regenhardt.

Dnevna kronika.

Ustoličenje mariborskega škofa. V nedeljo se bo vršilo ustoličenje mariborskega škofa dr. Karlina. V soboto zvečer mu bo zapela Glasbena Matica podoknico.

Minister prosvete v Ljubljani. Kakor izvemo, namerava posetiti kongres jugoslov. učiteljstva v Ljubljani dne 5., 6. in 7. avgusta tudi minister prosvete g. Miša Trifunovič. Mudil se bo v Ljubljani več dni.

Gasilska župa Žalska je sklicala na nedeljo, 29. julija 1923 ob 9. uri dopoldne v Žalec svoj redni občni zbor ter naroča vsem včlanjenim društvom, da odpošljejo svoje delegate, a bližnja pa večje deputacije k proslavitvi 20 letnice tov. društva v Gotovljah. — Predsedstvo.

Požar. Dne 21. tm. je gorelo ob 8. uri zjutraj pri posestniku Furlaniju v Okolici Vojnik. Preudarnemu in odločnemu nastopu načelnika prostov. gasilnega društva v Vojniku g. Josip Kovačiča, dimnikarskega mojstra in nekaterih članov se je posrečio v kratkem času popolnoma pogasiti ogenj. Zgorela je le slamnata streha in del stropa nad vežo. Ponesrečeni je zavarovan. Zgorela mu je zimska obleka, nekaj žita in mesa na podstrešju. Škoda je precej velika.

Sokolski zlet v Splitu je krasno uspel, prisostvovalo je nad 10.000 Sokolov in gostov iz raznih krajev Primorja. Mnogoštevilne množice so sokolstvo burno pozdravljale. Govorili so župan dr. Tartaglia, starosta splitske župe dr. Lavš ter zastopnik JSS brat Bajželj. Na zletu je bil zastopan tudi celjski Sokol.

Abstinenčni klub na Polzeli. Občni zbor »Strojilne, lesne in kemične industrije d. d. na Polzeli« je v seji z dne 17. tm. naklonil imenovanemu klubu darilo do Din 1250·—. Za visokodušno naklonilo izreka se tem potom najizkrenejša zahvala. — Gospod Ivan Čmak, grajščak in stavbenik v Štrausneku, postal je ustanovni član imenovanega kluba s prispevkom dinarjev 250·—. Srčna mu hvala! Odbor.

Vsem gg. gostilničarjem. V dnevih 5., 6. in 7. avgusta tl. se vrši v Ljubljani kongres jugoslov. učiteljstva. Prijavljenih je preko 4000 udeležencev. Podpisani kongresni odbor prosi vse gg. gostilničarje, da bi imeli v teh dneh po možnosti pripravljenih nekaj več jedil, ker bomo porazdelili goste po vseh gostilnah, s katerimi smo bili dogovorjeni. Prvotni načrt, da bi gotovo število gostov kar vezali na posamezne gostilne, se nam zdi neizvedljiv in smo ga opustili. Prosimo p. n. gostilničarje, da se drže dogovorjenih cen in goste čim najbolje postrežejo. — UJU poverjeništvo Ljubljana.

Požar v Matenji vasi. Ogenj je udaril skozi slamnato streho ob 1. uri ponoči pri kmetu Krnelu ter se hitro razširil po vsem zgornjem delu vasi. Zgorelo je 15 posestnikom vse, rešili so le svoje življenje in nekaj živine. V ognju je poginila ena krava in 16 prašičev. Celokupna škoda znaša 800.000 lir, zavarovalnina pa le 160.000 lir.

V divjem diru v zid. Dne 22. tm. se je pripetila velika nesreča blizu Jene. Jensko plavalsko društvo se je hotelo udeležiti s 40 osebami neke plavalne slavnosti v Erfurtu in je vporabilo za vožnjo tja avtomobil. Naenkrat se v diru pretrga zavorna veriga, avtomobil je drvel naprej v dolino, kjer se je zaletel v neki zid. Dvanajst oseb je težko, mnogo smrtno-nevarno poškodovanih.

Grozen vihar v Vranju. Dne 22. tm. je razsajal v vranjskem okrožju strahovit vihar. S poslopja žandarmerijske postaje je vrgel pločevinasto streho, jo dvignil 30 m visoko in ko je padla na tla je ubila seljaka Iliča.

Stavkujoči rudarji v Beogradu. Dne 23. tm. so došli v Beograd odposlanci stavkujočih trboveljskih rudarjev. Oglasili so se pri ministru šum in rud ter posetili ministra socijalne politike, katerima so pojasnjevali vzroke, zakaj je stavka izbruhnila.

Ker je bila aretirana 16-letna deklica Jelena Boč, našli so jo namreč v parku z nekim vojakom, se je pri zaslišanju na policiji naenkrat pomaknila k oknu in se urno vrgla iz drugega nadstropja na ulico. Vsled velikih poškodb je kmalu izdihnila.

Najden utopljenec. Na desnem savskem bregu je našel neki ribič pri vasi Pelina, okraj Velika gorica, truplo neznanega 20 let starega moža, ki je najbrže pri kopanju utonil.

Preveč dijakov na Ruskem. Sovjetska vlada je sklenila omejiti število dijakov na visokih šolah, ker nima sredstev za njihovo vzdržavanje. Število slušateljev znaša sedaj 130.000, medtem ko uživa le 53.000 dijakov štipendije.

Roparski napad tihotapcev. Deklica Regina Pregant iz Siska se je seznanila na ljubljanskem kolodvoru z 30-letnim možem in neko žensko, ki sta imela nabasana nahrbtnika tobaka. Pregovorila sta jo, da gre z njima do koroške meje. Pri Beli sta jo v nekem gozdu do nagega slekla, jo privezala na drevo in ji vzela ves denar v znesku 2200 dinarjev.

Operna pevka promovirala. Solistinja opernega gledališča v Poznanju Zofija Korenia je promovirala te dni na dunajski univerzi za doktorico filozofije. Korenia je edina doktorica filozofije na celem svetu med opernimi pevkami.

Carinik utonil. V Donavi je prošli teden utonil carinik Bezdanske carinarnice Janko Kleva, sicer mu je priteke! na pomoč tovariš Gjekič, ki pa se je sam komaj rešil iz valov.

Salandra hvali fašizem. V Rimu je liberalna stranka imela zborovanje, na katerem je bivši ministrski predsednik v svojem govoru povdarjal, da so cilji, katere zasleduje liberalizem in fašizem, identični.

Gospodinje! Ali zahtevate pri trgovcu, kjer se strežete, vedno testenine »Pekatete«. Ako ne, prosimo, storite to vedno!

BIROKRATIZEM V VETERINARSTVU.

V naši javnosti se obravnava vse polno vprašanj, političnih, strankarskih, modnih, športnih in brezmiselnih, le malo, prav malo pa praktičnih in za izboljšanje nujnih, v vsakdanjem življenju potrebnih stvari. Obravnavati mislim v tem članku postopanje veterinarske oblasti v slučaju pojavljenja steklega psa v tem ali onem okolišu.

Vzemimo n. pr. slučaj, ki se je dogodil na Frankolovem pri Vojniku.

Dne 13. julija popoldan se je priklatil iz smeri od Celja proti Konijcam sumljivo stekel pes. Obgrizel je ponekod pse, živino in perutnino in odšel proti Konjicam, kjer je bil ubit na Tepanjskem vrhu.

Čez nekaj dni je prišel konjač z ukazom, da pokonča vse za državno cesto in v bližnjem okolišu, kjer je pasiral stekel pes, se nahajajoče pse, ne glede ali so bili okuženi ali ne. Povelje se je izvršilo z izjemo treh slučajev, kjer je bilo dokazano, da dotični psi sploh niso prišli v dotiko s steklim psom.

Še le čez deset dni je prišel živinozdravnik v spremstvu orožnika in konjača in uničil še ostale pse, kljub temu, da sploh niso prišli v dotiko s steklim psom (kar se lahko izpriča) in tudi ni mogel konstatirati živinozdravnik nobenih znakov stekline.

Presodimo to iz stališča gospodarjevega. Vzemimo n. pr., da se prigodi v letu petkrat tak slučaj; potem bi moral dotični gospodar, ki mu je usoda prisodila, da ima čast biti naseljen ob državni cesti, imeti na leto pet novih psov, v nasprotnem slučaju bi bilo to za njega zelo ugodno, če bi si lahko kupil namesto pet drugih psov, pet novih oblek, ne vštevši močne materijalne izgube in nevarnost časa brez nočnega varuha, ki je v prid samo tatovom, brez živinozdravniške in konjaške prakse.

Da pa ne bo javnost sodila, da zastopam napačno stališče, priznam, in kar mora vsak razsoden človek vedeti, da je gotovo vsakega posestnika psa v lastnem interesu, da takoj uniči psa, kateri bi bil po steklini okužen, ali pa, da ga odda konjaču.

Glede stekline v splošnem je pa za njeno omejitev primerno sledeče postopanje.

Odvzamejo naj se psi pri posestnikih ali zasebnikih, kateri s psom slabo ravnajo ali pa, da mu niso v stanu dajati zadostne hrane, ker je še sami nimajo in da so še tako zanikerni, da ne **dajejo psu potrebne vode.**

To kontrolo bi lahko s pomočjo občin vršilo **bolj natančno** orožništvo, katero bi pa moralo biti seveda obdarovano s plačo, da bi kakor pred vojno lahko neodvisno od kruha vršilo svojo dolžnost. Tudi konjači bi se morali pošteno plačati, da ne bi gledali samo na lepe pasje kože, na drug postranski zaslužek i. t. d.

Da ne naštevam drugih nedostatkov, sem si raje zlomil pero.

K zaključku pa še pripomnim, da je današnje postopanje veterinarske oblasti slično postopanju Herodeža, kateri je dal radi Kristusa pomoriti vse nedolžne otročiče.

Ali ni to inkvizicija?

Bezenšek ml.

Narodno gospodarstvo.

HMELJ.

Hmeljarsko društvo v Žalcu, dne 22. 7. 1923. Vabilo k II. letošnji izvanredni **glavni skupščini,** ki se bo vršila v **nedeljo,** dne 29. tm. ob **dveh** pop. v dvorani Roblekove gostilne v Žalcu po sledečem redu: 1. Spopolnitev društvenih pravil. 2. Določitev mezde hmelj. obiravcem. 3. O razpošiljanju brzojavnih tržnih poročil. 4. Slučajnosti. Za slučaj nesklepčnosti se bo vršila gl. skup. eno uro pozneje pri vsakem številu navzočih. Pridite vsi!

Velesejem v Lvovu. Za III. mednarodni vzhodni velesejem v Lvovu, ki se bo vršil od 5. do 17. septembra 1923, je prospekt s pogoji za razstavitev interesentom na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Mednarodni sejem v Lvovu. Posetnikom mednarodnega vzorčnega sejma, ki se bo vršil od 5. do 17. septembra tl. v Lvovu, je dovolilo ministrstvo saobračaja vožnjo za polovično ceno in sicer za pot tja in nazaj brez prekinjenja. Posetniki se morajo izkazati s predpisano legitimacijo, ki jo dobe od urada velesejma v Lvovu. Polovična cena velja za osebne in brzovlake. Za predmete, ki se bodo pošiljali na velesejm je dovolilo ministrstvo 50% znižane normalne tarife za prevoz do naše meje in obratno pod pogoji, ki jih predpisuje tarifa.

Velesejem za lesne izdeke v Lyonu. V Lyonu se bo vršil od 5. do 21. oktobra tl. sejem za les in lesne izdelke. Pismene prijave sprejema najdalje do 15. avgusta tl.: »Foire de Lyon, Hotel de Ville, Lyon (France). Vzorci morajo biti v Lyonu najdalje do 20. septembra tl. Cena za stand znaša 1000 frankov, izven standa se plača 20 frankov za m². Podrobnejše podatke daje naše poslaništvo v Parizu in naša trgovinska agencija v Lyonu (Agence Commerciale du Royaume des Serbes, Croates et Slovenes, Lyon, Rue Sala 27).

Industrijska-obrtna vzorčna izložba v Mariboru, združena z vrtnarsko, vinsko, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 22. avgusta 1923.) — Prijavni rok poteče z današnjim dnem. Zakasnele prijavnice se bodo upoštevale, v kolikor je še na razpolago razstavnega prostora. Prihodnji teden prične tehnični odsek z razdelitvijo prostorov. O dodelitvi se bodo razstavljalci pravočasno obvestili. Odbor se bo potrudil, da ustreže glede prostorov vsem željam razstavljalcev. Event. posebne želje naj se sporoče nemudoma razstavnemu odborb. — **Dela na razstavišču** so v polnem teku. Več tvrdk bo zgradilo lastne paviljone. Zlasti lepa bo vrtnarska razstava, ki bo letos zelo razširjena in bo obsegala tudi drevesnico. Gradbena razstava bo nudila najnovejše vzorce in načine modernih stavb. Vinska razstava, ki jo priredi vinarski in sadjarski oddelek v Mariboru, bo nedvomno ustrezala vsestranskim željam in zahtevam. Tehnična dela so z ozirom na velik obseg razstave ogromna. Zato prosimo vse razstavljalce točnosti, tako glede odvoza razstavnega blaga, kakor pri drugih podrobnostih. — **Reklama na razstavi.** Razstavni odbor ima na razpolago še več razstavnih ploskev, primernih za večjo in uspešnejšo reklamo, deloma v zaprtih zgradbah, deloma na plotnih stenah. Interesenti naj se obrnejo na pisarno uprave razstave, kjer dobe podrobnejša pojasnila. — **Oglase za razstavni katalog,** ki izide o priliki razstave v veliki nakladi, sprejema pisarna razstavnega odbora in pooblaščeni oglasni zavod I. Kušnik, Maribor, Gosposka ulica. — **Zaščita izumov.** Vsi izumi, ki bodo razstavljeni na razstavi bodo oblastveno zaščiteni in je vsaka zloraba ali ponarejanje izključeno, na kar opozarjamo vse razstavljalce. — **Legitimacije za polovično vožnjo** na vseh železnicah naše države se dobe pri vseh denarnih zavodih ter stanejo 20 Din. Legitimacije veljajo za vse zunanje obiskovalce obenem kot permanentne vstopnice za ves čas razstave. V krajih, kjer ni denarnih zavodov, priporočamo, da jih naroče skupno pri upravi razstave v Mariboru. Obrtniki in industrijalci opozorite svoje znance na to ugodnost! — **Vsa pojasnila glede razstave** daje izključno le pisarna uprave razstave v Mariboru, Cankarjeva ulica 5, tel. št. 325, kamor naj se blagovolijo obrniti vsi interesenti pismeno, osebno ali telefonično.

Ant. Lečnik

urar in juvelir

Celje, Glavni trg št. 4

(prej Pacchiaffo). 66

Ustanov. leta 1899.

R. SALMIČ=CELJE

(NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

URADNO PREDPISANE

VSTOPNICE

za razne veselice, gledal. predstave, koncerte in druge prireditve se dobe v vsaki množini blok (100 list.) paginiran

po 4 Din

v Zvezni tiskarni v Celju

Telefon štev. 75 in 76 **Podružnica** Poštni ček. rač. 10,598

Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

142 Delniška glavnica Din 20,000.000·— Rezerve cca Din 17,500.000·— —67

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviču, Nov. Sadu, Ptuju, Sarajevu, Splitu, Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje **vsakovrstne kredite.**

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Rajko Vrečer.

X.

OJSTRICA — OSTROVITZ.

Če tudi danes ojstrški grad več ne obstoja, je vendar vreden omembe, radi zanimivih zgodovinskih dogodkov, vršečih se v Ojstrci.

Na Ojstrški grajščini je bila žena celjskega grofa Friderika, Veronika Deseniška utopljena v ribniku pod gradom, kar sicer ni povsem dognano, baje 18. okt. 1428. leta. Grof Friderik je dal pripeljati truplo v Braslovče in od tam pa v Gajrah v samostan tamošnjih Kartuzijancev, kjer je bila slovesno pokopana. Po naročilu škofa Anton Martin Slomška, so iskali leta 1856. rakev Veronike Deseniške v samostanski cerkvi, a brezuspešno. Kdor se pa utegne »bolje zanimati« za lepo Veroniko, naj si ogleda sliki v osnovni šoli v Teharjih, ali pa pri znanem mi zbiratelju starin v Celju. Ena ni drugi podobna, Veroniki pa najbrž nobena.

Grad Ojstrca je stal jugozapadno od vasi Št. Jurij ob Taboru na strmem griču ter bil last celjskih grofov. Po smrti zadnjega celjskega grofa Ulriha II. l. 1456. prehaja grad in vsa celjska grofija potom dedne pogodbe v last cesarja Friderika IV. Jan Vitovec pa, ki se je zanimal za Ulrihovo vdovo Katarino, ter priti na prestol celjske grofije, je sicer 1457. l. zasedel Ojstrco, pa je konečno podlegel cesarskim četam, Cesar Friderik je 1459. l. dovolil, da prevzameta laški župn. Friderik Apreker in njegov brat Nikolaj, Ojstrco in nekaj vasi v oskrbo. L. 1484. ima ojstrški grad v najemu Krištof Obračan, leta 1494. Tomaž Gradeneker, l. 1501. Leonhard Rammschüssel pl. Schöneck, l. 1508. njegov sin Jurij in l. 1530. sin Krištof. L. 1535. je kupil grajščino Ojstrco kraljevi svetovalec Jobst pl. Lilienberg za 1700 gl. L. 1566. kupi vso gospostvo s sodnijo in mitnico na Vranskem Maks pl. Schrottenbach ter je ostalo vse skupaj v lasti Schrottenbachove rodbine do leta 1767.

Izmed Schrottenbachov je bil najbolj znan po svoji brezsrčnosti, despotizmu in tlačitelju savinjskega kmeta, Feliks pl. Schrottenbach. Njegova strogost je rodila v savinjskih kmetih odpor l. 1635., ki se je pričel najprej pri podložnikih v Ojstrci. Ker je postala tlaka le že preneznosna, so se upornikom pridružili kmalu tudi kmetje v drugih krajih Savinjske doline. Jezi upornikov so podlegli v prvi vrsti gradovi Ojstrca, Hekenberg pri Vranskem in Burgstall na Vranskem ter jih popolnoma oplenili. Ista usoda je zadela tudi Prebold pri Št. Pavlu. L. 1650. je izbruhnil kmečki upor znova pri Schrottenbachu, pa tudi v Žovneku, kjer je vodil upornike kmet Boštjan Natek v boj ‚za staro pravdo'. Ime Natek je znano še danes v Št. Jurju ob Taboru in v Celju.

Poznejšnji posestniki ojstrškega gradu so bili: l. 1757. Johan Jakob pl. Gaisruch, l. 1791. Maks Robida, l. 1793. Helena Robida, potem Johan Kirchner, l. 1824.—26. Jožef Omersi, do leta 1829. Matija Perko, nato Ant. Vincenc Perko do l. 1846. Le ta je dal grad l. 1830. podreti, ker bi bil sicer grad razpadel. Od tega leta obstoja v Ojstrici le še grajščinsko gospodarsko poslopje, v kojem je bila svoječasno tudi ekskurendna šola z enim razredom.

Prvotni grad je stal, kar sem že omenil, na griču in je danes v razvalinah. Rodbina Schrottenbachova pa je dala zgraditi v dolini nov grad, ki ga je dal Perko podreti. V tem gradu se je nahajala tudi grajska kapelica ter so bili v začetku 17. stoletja tukaj nameščeni beneficijati in grajski kaplani: l. 1658. Johan Laubenger, 1659. Gregor Forstner, 1669. Martin Lužnik, 1795. Anton Mlaker, pa tudi p. Salvian Lopič od l. 1804. do 1830.

Dragi bralec, ako prideš kedaj v Št. Jurij ob Taboru, pa mi »pozdravi« Schrottenbacha. Stari Južna ga je »dobro poznal«.

XI.

POGRAD (PODGOR) — BURGSTALL.

V občini trga Vransko v Sav. dolini, ob vznožju griča Tabor stoji grad Pograd ali Podgor (Grad pod goro).

Iz urbarja leta 1426. in zgodovine gornjegrajskega samostana je razvidno, da so imeli Benediktinci v Gornjemgradu v svoji posesti tudi dvor Podgor pri Vranskem, ki ga je oskrboval l. 1341. Rudolf der Vaist in od l. 1376. naprej njegov sin Rüdlein der Vaist. Z dvorom Podgor je mišljen sedanji Pograd — Burgstall. Leta 1432. je bil njegov lastnik Eberhard der Paver iz Iga na Kranjskem in ga potem izmene predal nekemu Mihaelu Weltz. Leta 1534. je bil posestnik dvora na Vranjskem — »Des Hofes zu Fraintzky« ljubljanski škof Krištof Ravbar, ki je zamenjal Podgor z dvema posestvoma na Gomilskem in Eppenhofen in je tako prišel v last škofovega svaka Friderik pl. Rechberg, ki je bil pravni zastopnik v Gornjem gradu.

Iz neke dražbe po nekdanjem posestniku Ludoviku Hohenwartu posnamemo, da je bil le-ta tudi lastnik neke hiše in vrta v Celju, kakor tudi uradne hiše v Lembergu.

Kot posestniki gradu Pograd se imenujejo: Okoli 1650. leta rodbina Schrottenbach, zloglasnega imena, leta 1660. Johan Babtist Karel pl. Saumburg, leta 1681. Suzana, Klara Abfalterer, l. 1730. Marija, Ana, vdova Janeza Friderika pl. Strassberg roj. Apfalterer, od leta 1748, že imenovani Johan Ludvik pl. Hohenwart. Nato pride grad Pograd leta 1783. v posest Maksimilijane roj. Braudenau, poročene pl. Renzenberg. Od leta 1792. je lastnik Peter Friderik Hillebrand in po njegovi smrti, vdova Jozefa, pozneje poročena Perše. Z letom 1801. je posestnica Cecilija Talničer, z letom 1807. Marija, vdovljena Skubic in pozneje zopet poročena Peček, po tej pa zaporedoma njena brata Jožef in Franc Skubic. Leta 1827. Matija Perko, nato pa njegov sin Anton Vincenc Perko, posestnik Ojstrce, ki je prodal Pograd leta 1846. Karel Nep. Gustavu baronu pl. Wittenbachu. Njegov sin Friderik baron Wittenbach pa je prodal Burgstall med svetovno vojno veleindustrijalcu gosp. Peter Majdiču v Celju.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Zvezna tiskarna v Celju

razpisuje mesto

faktorja.

Tehnično usposobljeni reflektanti naj vložijo svoje prošnje z navedbo dosedanjega službovanja in zahtevkov na predsedstvo Zvezne tiskarne v Celju najkasneje do 1. avgusta t. l.

Pokusite

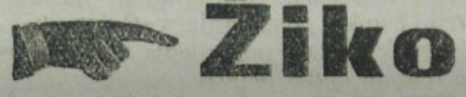

in se prepričajte, da ni okusnejše kave, Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Pražarna „Žika", d. z o. z. Ljubljana. Rož. dol.

Gospod, ki je v petek 20. t. m. ob 7·10 v kavarni Evropa pomotoma **zamenjal** svoj dežnik z mojim, kateri ima na palici znamenje »M«, se prosi, da ga prinese nazaj v kavarno, kjer dobi svojega.

Poslano*).

Moj javni shod se ne vrši, ker sem od obrtne oblasti in strokovne zadruge sprejel zadovoljiv odgovor. Krtačo uporabim zato na strokovnem zboru v Mariboru.

Koštomaj, brivec.

* Za vsebino poslanega odgovarja uredništvo le v okviru zakona.

Vajenci

za ključavničarstvo se sprejmejo za industrijsko podjetje v Celju. Vprašanja na upravo tega lista. 3—2

Palma

Na kakovost morate paziti, **a ne na ceno**

kadar kupujete gumi potpetnike. Zahtevajte od Vašega čevljarja izrečno samo prave Palma kaučuk potpetnike in kaučuk potplate in odklonite vsako ponarejenost.

1—2 prazni sobi, primerni za

pisarno

z lahkim dostopom, po možnosti v bližini kolodvora **iščem** za takoj ali za pozneje. Ponudbe pod »Pisarna« na upravništvo. 1

Kontoristinja

z enoletno prakso išče mesta. Nastop takoj. Ponudbe na upravo. 1

NAZNANIM, da ob nedeljah ne ordiniram več v Podčetrtku, ampak samo v Celju, Ljubljanska c. 2. (Nar. dom. I.)

Dr. Emerik Breschar

zdravnik iz zobozdravnik. 3—2

Iščem mesta kot

prva sobarica ali natakarica

v hotelu ali kako boljšo gostilno. Naslov v upravi lista. 2—2

Prvo hotelsko

sobaričo

išče za takoj »Posredovalnica Sager«, Aleksandrova ul. 9, Celje. 1

Proda se

posestvo

čez 9 oralov zemlje, od Celja 5 km oddaljeno, na lepem mestu, na ravnini. Naslov v upravi lista. 2—2

CELJSKA POSOJILNICA

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog čez K 70,000.000·—

Stanje hranilnih vlog čez K 70,000.000·—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5% brez odpovedi, 5½% do 6% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.